

BEGRIPPENLIJST

PRAATRAAK

Emoties

Deze begrippenlijst hoort bij het NT2-materiaal Praatraak Emoties en is gratis te downloaden via mijn website <https://www.nicolettedevries.nl>. De lijst bevat ongeveer zeventig gevoelsbegrippen, afkomstig uit de tekstjes op de praatbladen van Praatraak Emoties.

De begrippen hebben vaak meerdere betekenissen. Je vindt in deze lijst *alleen* de betekenis die relevant is voor het bijbehorende tekstje op het praatblad.

Voor wie en waarvoor?

De lijst is niet bedoeld als leerstof. Hij is bedoeld voor jou als taalcoach of docent en dient als hulpmiddel bij je uitleg van gevoelstaal aan je taalmaatje of cursisten. Je kunt de lijst ook gebruiken als inspiratiebron voor extra gespreks- of lesthema's rondom de kaarten van Praatraak Emoties.

Hoe de lijst werkt

De begrippen staan in alfabetische volgorde. Onder elk begrip staan tussen haakjes een getal en een afkorting (1, bn). Het getal is het nummer van het praatblad waarop het begrip wordt gebruikt. De afkorting geeft de woordsoort aan:

- zn: zelfstandig naamwoord
- bn: bijvoeglijk naamwoord
- bw: bijwoord (ook bijwoordelijke bepaling)
- ww: werkwoord (ook werkwoordelijke uitdrukking)

Onder het begrip staan verder een eenvoudige uitleg, >verwante begrippen, <begrippen met ongeveer een tegenovergestelde betekenis en ...voorbeeldzinnen.

Begrippen die zijn onderstreept, staan ook afgebeeld op een Praatraakkaart. Je kunt deze Praatraakkaarten er eventueel bij pakken om je uitleg te ondersteunen. Let op: niet alle kaartbegrippen staan als lemma in de lijst.

Begrippen die met een puntje zijn gemarkeerd, staan ook als lemma in de lijst.

Hoe mag je dit document gebruiken?

Op dit document berust copyright. Deze begrippenlijst is alleen voor persoonlijk gebruik. Print de lijst zo vaak als je wilt voor je eigen lessen als taalcoach of docent. Je mag de lijst of onderdelen ervan echter niet verkopen of op een andere manier commercieel verspreiden of gebruiken.

Meer weten?

Heb je een opmerking of een vraag, of wil je meer weten over mijn Praatraaksets? Stuur een mail naar info@nicolettedevries.nl of kijk eens op <https://www.nicolettedevries.nl>

Veel plezier met deze lijst!
Nicolette de Vries, juli 2020

aardig

(7 bn) van mensen: fijn· om mee om te gaan; over wat iemand doet: geeft een blij, dankbaar gevoel >vriendelijk, leuk·, lief·, sympathiek <onaardig, onvriendelijk
...Ik praat· graag· met hem. Ik vind hem aardig.
...Wat fijn· dat je helpt. Dat is heel aardig van je.

concentreren, zich

(4 ww) je aandacht richten op, geven aan één ding; nadenken zonder je door iets te laten storen, aan niets anders denken of niets anders doen als je met iets bezig bent >oplettend·, focussen op, zich richten op <afdwalen, afleiden, storen
...Hij luistert naar de leraar. Maar hij kan zich niet goed concentreren. Het is te druk in de klas.

doel, het

(2, zn) dat wat je wilt bereiken of halen >het streven, de ambitie
...Ik beklim de berg. Ik wil de top bereiken. De top is mijn doel.
...Ik leer voor mijn examen. Ik wil mijn diploma halen. Het diploma is mijn doel.

dol zijn op

(5 ww) iets of iemand heel leuk·, lief· of lekker· vinden >gek zijn op·, houden van <een hekel hebben aan·
...Ik vind je lief·. Ik ben dol op jou.
...Ik ben dol op lekker eten.

durven

(3 ww) iets toch doen, terwijl je er bang voor bent of het gevaarlijk is >wagen
...Ik houd niet van hoogtes. Ik durf niet op die trap te klimmen.
...Ik ben bang voor grote spinnen. Deze spin is klein. Ik durf deze spin wel te pakken.

eens (eens zijn met)

(2 bw) als je hetzelfde denkt of vindt als de ander, dezelfde mening hebt <oneens (zijn met)
...Je zegt dat je de jongen aardig· vindt. Ik ben het met je eens. Ik vind hem ook aardig.
...Ik moet meer huur gaan betalen·. Ik ben het daar niet mee eens. Ik stuur een brief.

eerlijk

(2 bn) als iemand iets doet, waardoor mensen zich goed behandeld voelen en niet denken dat ze minder krijgen of slechter behandeld worden dan een ander; betekent ook: de waarheid zeggend, niet liegend >juist, goed, netjes, rechtvaardig, gepast <oneerlijk, onrechtvaardig
...Hij verdeelt de koekjes eerlijk. Elk kind krijgt twee koekjes.
...De moeder geeft haar zoon meer dan haar dochter. Ze behandelt haar kinderen niet eerlijk.

eng

(3 bn) van mensen, dingen of situaties waar je bang voor bent of die je een bang gevoel geven, bijv. slangen, hoogtes (hoogtevrees), horrorfilms (enge films) >griezelig
...Als ik naar een griezelfilm kijk, dan kan ik niet slapen. Ik vind griezelfilms eng.

fijn

(1,3 bn) blij en prettig gevoel gevend >plezierig, leuk·, lekker·, aangenaam <naar, onprettig, vervelend·
...Wat fijn dat je geslaagd bent voor je examen!
...Ik ben blij dat we vrienden zijn. Ik vind het fijn om met je te praten. Ik kan je alles vertellen.

geduld, het

(2 zn) dat je rustig· kunt en wilt wachten, een taak rustig kunt afmaken of tijd hebt om dat te doen, geen haast hebt, niet boos wordt als het lang duurt >de kalmte, de rust· (ontspannen·), de berusting <het ongeduld, de spanning (gespannen·)
...Het eten is nog niet klaar. Je moet nog even geduld hebben.
...Ik vind puzzelen niet leuk. Ik heb er geen geduld voor.

gek zijn op

(6 ww) iets of iemand heel leuk·, lief· of lekker· vinden >dol zijn op·, houden van <een hekel hebben aan·

...Hij eet veel snoep. Hij is gek op snoep.

...Ze sport elke dag. Ze is gek op sporten.

gelukkig

(1 bn) blij en tevreden· met jezelf, je leven en je omgeving >geluk hebbend <ongelukkig·

...Ik heb een fijn· huis. Ik houd van mijn gezin. Ik vind mijn werk leuk·. Ik ben gelukkig.

genieten

(1 ww) iets fijn·, leuk· of lekker· vinden; plezier beleven aan iets wat je nu doet, eet, ziet, hoort, voelt etc. <zich ergeren aan

...Wat heb je lekker· gekookt! Ik geniet van het eten.

...Hij heeft vakantie. Hij geniet van zijn vrije tijd.

genoeg hebben van

(2 ww) iets of iemand niet meer willen zien, hebben of meemaken; het heeft al een tijd geduurd, maar nu wil je het niet meer, want je vindt het niet meer leuk· of fijn· of je hebt er te veel last· van >het/iemand zat zijn, ervan balen

...Ik wacht nu al drie weken. Wanneer krijg ik antwoord? Ik heb genoeg van het wachten.

...Zet de tv uit. Ik heb genoeg van deze film. Ik heb geen zin· meer om te kijken.

gespannen

(4 bn) met fijne· of vervelende· spanning, met een gevoel van druk of stress·, een strak gevoel als een elastiek dat je aantrekt; met harde stijve spieren, bijv. in je nek of schouders >druk, zenuwachtig, gestrest <ontspannen·, rustig·

...Ik doe mee· aan een wedstrijd. Ik heb er zin· in! Ik ben ook gespannen. Ik wil graag· winnen.

...Wil je mijn nek masseren? Ik heb hoofdpijn en mijn spieren zijn gespannen.

gewend

(7 bn) wat je altijd op dezelfde manier doet of altijd op dezelfde manier gaat, je vindt het normaal, het is bekend >gewoon, vertrouwd (vertrouwen·), zeker <vreemd·

...Ik drink mijn thee altijd uit een glas. Dat ben ik zo gewend.

...Wat ben je somber·. Dat ben ik niet van je gewend. Normaal ben je altijd vrolijk·.

gezellig

(1 bn) met een fijne·, warme en vriendelijke sfeer, bekend en veilig·, vaak samen met vrienden of familie >knus, gemoedelijk <ongezellig, kil

...Ik geef een feestje. Alleen mijn beste vrienden komen. Ik vind het heel gezellig. (feestvieren)

...Ik drink gezellig koffie met mijn buurvrouw.

goedmaken

(8 ww) zorgen dat iemand weer goed over je gaat denken nadat je iets slechts hebt gedaan of een fout hebt gemaakt; bijv. door iets aardigs· te doen of een cadeau te geven >rechtzetten, bijleggen

...Sorry dat ik zo boos tegen je deed. Kan ik het goedmaken met een knuffel?

graag

(3,5,6 bw) graag – liever· – liefst·; met plezier, met een fijn· gevoel >met genoeg <met tegenzin

...Heb je hulp nodig? Ik help je graag!

...Wil je koffie of thee? Ik wil graag een kopje thee.

hekel hebben aan

(6 ww) heel vervelend·, onprettig of vies vinden >een afkeer hebben van, walgen van, verafschuwen
<houden van, lekker· vinden

...*Ik vind bier vies. Ik heb een hekel aan bier.*

...*Mijn baas schreeuwt vaak tegen me. Hij doet nooit aardig·. Ik heb een hekel aan hem.*

hopen

(7 ww) denken (maar niet zeker weten) dat iets wat je graag· wil, ook zal gebeuren >verwachten·
<wanhopen, de moed verliezen

...*Mijn dochter is op reis. Ik mis· haar. Ik hoop dat ze snel naar huis komt.*

...*Het is een moeilijk examen. Ik hoop dat je het haalt. Ik zal voor je duimen.*

jaloers

(2 bn) ook willen hebben of krijgen wat een ander heeft of krijgt; of willen dat die ander iets niet had;
over spullen, eigenschappen of mensen >afgunstig

...*Jij hebt een groter huis dan ik. Ik ben jaloers op jou.*

...*Mijn man kijkt naar andere vrouwen. Dat vind ik niet leuk·. Ik ben jaloers.*

klaarstaan voor

(5 ww) er zijn om iemand te helpen , iemand graag· willen helpen >gereedstaan om, bereid zijn om

...*Als ik hulp nodig· heb, dan komt hij altijd. Hij staat altijd voor me klaar.*

last, de (last hebben van)

(3,6,7 zn) iets wat vervelend·, onprettig is omdat je daardoor iets niet of minder goed lukt·, het werkt je
tegen >het ongemak, de hinder, de overlast <het voordeel, het nut, de winst

...*Ik heb last van hoofdpijn. Daardoor kan ik niet goed nadenken.*

...*De burens maken veel lawaai. Ik heb daar last van. Ik kan niet slapen.*

lekker

(6 bn) wat goed smaakt of ruikt: je kunt het proeven of ruiken; wat goed voelt, een fijn· gevoel geeft: je
kunt het voelen >heerlijk, smakelijk <vies, onprettig

...*Die bloemen ruiken lekker.*

...*Ik voel me goed. Ik heb lekker geslapen.*

...*De zon schijnt. Het is lekker weer.*

leuk

(2,6 bn) wat je blij of aan het lachen maakt; knap of lief·; fijn· om te doen >grappig <vervelend·

...*Wat een leuke film! Ik moet er erg om lachen.*

...*Ze vindt die jongen leuk. Ze is verliefd op hem.*

...*Ik vind het leuk om te koken.*

lief

(5 bn) aardig·, mooi om te zien, van wie je houdt; vergelijk: graag· - liever· - liefst· >leuk·, schattig
<onaardig, lelijk

...*Dankjewel voor je cadeau. Wat lief dat je aan me hebt gedacht!*

...*Het is een lief meisje. Ze is aardig tegen iedereen.*

liefst

(6 bw) graag· – liever· – liefst; heel graag of het meest graag, liever dan alle andere dingen >bij
voorkeur <het minst graag, het liefst niet

...*Ik eet graag fruit als toetje. Maar ik eet liever yoghurt. En het liefst eet ik ijs.*

...*Ik houd niet van stil zitten. Ik beweeg het liefst de hele dag.*

...*Ik ben erg moe. Ik blijf het liefst thuis· vanavond.*

liever

(4,7 bw) graag· – liever – liefst·; fijner· of leuker· dan iets anders, je kiest het eerder dan het andere >eerder <liever niet

...Ik eet liever vlees, want ik vind vis niet lekker·.

...Ik klim liever niet op die hoge trap. Ik ben bang dat ik val.

lukken

(2 ww) met succes, een goed resultaat iets doen, iets krijgen of doen wat je graag· wilde hebben of doen; een doel· bereiken, halen >slagen, succes hebben, voor elkaar krijgen <mislukken, falen

...Ze kookt een nieuw gerecht. Ze maakt het voor de eerste keer. Ze hoopt· dat het lukt.

...Het is niet gelukt om de wedstrijd te winnen. Het andere team was beter.

lusten

(6 ww) lekker· vinden om te eten of drinken, graag· eten of drinken >houden van, zin hebben· in <een afkeer hebben van, walgen van, een hekel hebben aan·

...Ik houd van vlees, maar ik lust geen vis.

...Hij lust graag wijn.

meedoen

(3 ww) samen met andere mensen iets doen of meemaken (ervaren); als je meedoet, hoor je bij de groep >deelnemen, participeren <zich terugtrekken, buitensluiten

...Mijn vrienden zijn aan het voetballen. Ze vragen of ik wil meedoen.

missen

(4 ww) je verdrietig voelen omdat iemand (of iets) weg is, er niet meer is, en willen dat je die iemand (of iets) weer terugkrijgt >terugverlangen naar

...Ik wil graag· naar huis. Ik mis mijn familie en vrienden.

nachtmerrie, de

(3 zn) heel enge·, nare, slechte droom waarin dingen gebeuren die je bang maken >de angstdroom, de enge droom

...Hij slaapt onrustig·. Hij droomt dat hij rent. Hij is bang. Hij heeft een nachtmerrie.

nieuwsgierig

(7 bn) graag· iets willen weten of zien >benieuwd, geïnteresseerd, belangstellend <onverschillig, ongeïnteresseerd

...Wat is er gebeurd? Vertel het snel! Ik ben nieuwsgierig.

nodig

(5 bn) waarmee je niet zonder kunt, wat je niet kunt missen·; als je het niet hebt, dan lukt· het niet, gaat het fout of voel je je slecht, bijv. eten (anders ga je dood), je benen (anders kun je niet lopen) of iemand van wie je veel houdt (anders voel je je verdrietig en alleen) >onmisbaar, vereist, noodzakelijk, onontbeerlijk, benodigd <onnodig, overbodig

...Kun je me helpen? Ik heb je nodig. Ik kan het niet alleen.

...Ik ga naar de supermarkt. Ik heb boodschappen nodig voor het avondeten.

ongelukkig

(4 bn) somber· en verdrietig gevoel dat lang duurt, niet blij en niet tevreden· zijn met jezelf, je leven en je omgeving >treurig <gelukkig·, blij en tevreden·

...Haar kinderen komen nooit op bezoek. Ze voelt zich alleen en ongelukkig.

onrustig

(3 bn) gespannen·, zenuwachtig gevoel, bijv. door stress·, gevoel van haast of drukte, te weinig tijd hebben >zenuwachtig, nerveus, haastig, druk <rustig·, ontspannen·

...Ik kan niet slapen. Ik denk aan mijn examen. Ik voel me onrustig.

ontspannen

(1 bn) rustig·, fijn· gevoel zonder stress·, drukte, zorgen· of haast, met losse, zachte spieren >op je gemak, relaxed <gespannen·, gestrest, druk, zenuwachtig
 ...Ik heb goed geslapen. Ik heb vandaag leuke· dingen gedaan. Ik voel me ontspannen.

opletten

(4 ww) met aandacht naar iets of iemand luisteren of kijken, aandacht geven aan iets of iemand >oppassen, zich concentreren· <afdwalen, suffen, dromen
 ...Let op, ik ga je nu iets belangrijks vertellen. Luister goed!
 ...Ik let altijd goed op als ik de straat oversteek. Ik kijk eerst of er auto's aankomen.

per ongeluk

(8 bw) wanneer je het wel doet, maar je het niet wilde doen; het was niet je bedoeling >onbedoeld, ongewild, onopzettelijk <expres, met opzet
 ...Sorry dat ik je pijn heb gedaan. Ik gooide de bal per ongeluk tegen je hoofd. Dat was niet mijn bedoeling.

rouw, de

(4 zn) het verdriet over de dood van iemand; de dagen, weken, of langer waarin je verdrietig bent over iemands dood >het verdriet, het rouwen, de smart
 ...Haar man is overleden. Ze is vaak somber· en huilt veel. Ze is in de rouw.

rust, de/rustig

(1,2,3 zn,bn) met weinig of geen mensen, geluid of beweging; met een leeg hoofd met weinig of geen gedachten, zonder haast of stress· >de stilte/stil, de kalmte/kalm, ontspannen·, vredig <de onrust/onrustig·, de drukte/druk, de haast/haastig, gespannen·
 ...Het is rustig en stil hier. Ik hoor en zie niemand. Ik geniet· van de rust.
 ...Als ik bid, gaat mijn stress weg. Dan voel ik me rustig.

rust laten, met

(2 ww) iemand niet storen, geen dingen doen die hij/zij vervelend· vindt <lastig vallen, hinderen
 ...Ga weg! Laat me met rust·! Ik ben moe. Ik wil slapen.

saai

(6 bn) niet interessant of mooi, zonder kleur of spanning, waardoor je geen zin hebt· om het te doen, het niet wilt hebben of niet lekker· vindt >duf, vervelend·, oninteressant, eentonig <leuk·, interessant, spannend, aantrekkelijk, levendig, boeiend
 ...Ik weet niet wat ik moet doen. Ik heb nergens zin in. Ik verveel me. Ik vind het hier saai.
 ...De film is niet interessant. Ik vind het een saaie film. Ik stop met kijken.

schamen, zich

(8 ww) schaamte en schuld· voelen, je verlegen·, schuldig (de schuld·) of slecht voelen omdat je denkt dat anderen iets van jou niet goed vinden, bijv. wat je hebt gedaan of gezegd. Je bent bang dat anderen slecht over je denken, je uitlachen, je niet meer bij de groep willen, of dat je niet meer mag meedoen· >zich generen <trots· zijn op
 ...Hij heeft geld gestolen van zijn moeder. Hij is er niet trots op. Hij schaamt zich.
 ...Mijn man is dronken. Hij doet vreemd·. Hij zegt rare dingen. Ik schaam me voor mijn man.
 ...Ik heb mijn haren geverfd. Het is niet goed gegaan. Nu zijn ze roze. Ik schaam me dood.

schrikken

(3,7 ww) je plotseling bang voelen doordat er iets gebeurt dat je niet had verwacht·, je wist niet dat het ging gebeuren
 ...Mijn opa is ziek. Ik heb het nieuws net gehoord. Ik ben erg geschrokken.
 ...Iemand gooit plotseling de deur dicht. Ik schrik van de harde knal!

schuld, de

(8 zn) daad, fout van iemand waardoor iets niet goed is gegaan, iemand heeft iets gedaan (of juist niet), waardoor het fout ging >de fout, het toedoen, de verantwoordelijkheid <de onschuld
...Hij rijdt door rood. De twee auto's botsen. Het ongeluk is zijn schuld.
...Het is mijn schuld dat het fout ging. Ik schaam me en ik voel me schuldig.

somber

(4 bn) zwaar, donker, ongelukkig· gevoel, waarbij je denkt dat in de toekomst geen goede dingen zullen gebeuren, en je daar niets aan kunt veranderen >bedrukt, depressief, terneergeslagen <blij, vrolijk·, opgewekt
...Ze heeft haar examen niet gehaald. Ze voelt zich somber. Ze denkt dat ze nooit zal slagen.

speciaal

(5 bn) anders of beter dan andere mensen of dingen >bijzonder, ongewoon, uitzonderlijk <gewoon, normaal
...Je bent mijn beste vriendin. Daarom geef ik je een speciaal cadeau.
...Dit feestje is speciaal voor jou. (feestvieren)

spijten

(8 ww) maken dat je spijt hebt: het vervelende· gevoel dat iets beter had kunnen zijn als je het anders had gedaan, je wilde dat je het niet had gedaan of anders
...Ik heb het fout gedaan, sorry! Het spijt me dat ik het niet beter heb gedaan.
...Het spijt me dat ik ruzie heb gemaakt. Kan ik het goedmaken·?
...Het spijt me dat ik onze afspraak ben vergeten·. Ik zal het de volgende keer in mijn agenda zetten.

stress, de

(2 zn) een gespannen·, onrustig· en meestal vervelend· gevoel: je moet veel denken, je hoofd zit vol gedachten, bijv. doordat je iets moet doen, maar bang bent dat je het niet kunt; of je iets graag· wil, maar het gebeurt of lukt· niet >de spanning, de druk, de overbelasting <de rust·, rustig·, ontspannen· zijn
...Ik heb geld nodig·. Daarom zoek ik werk. Maar ik heb stress, want ik kan geen baan vinden.
...Hij heeft veel problemen. Daardoor heeft hij stress en slaapt hij slecht.

teleurgesteld

(7 bn) verdrietig (en soms boos) dat iets niet is gebeurd, omdat je had gedacht, verwacht· of gehoopt· dat het wel zou gebeuren >gefrustreerd <opgelucht, blij
...Hij is niet naar mijn feest gekomen. Ik ben teleurgesteld. Ik had gehoopt dat hij zou komen. (feestvieren)
...Ik dacht dat je me zou helpen. Nu moet ik het alleen doen. Ik ben teleurgesteld in jou.

tevreden

(6 bn) blij met wat je hebt: je hebt genoeg en hebt niets meer nodig·, het is goed zoals het is en je hebt geen wensen meer >voldaan, gelukkig·, verzadigd, content <ontevreden
...Ik heb mijn familie. Ik heb werk. Ik ben gezond. Ik heb niets meer nodig. Ik ben gelukkig· en tevreden.

thuis

(1 bw) een plek die je kent en waar je je prettig en veilig· voelt, kan ook bij een persoon zijn; betekent ook: naar huis of in je eigen huis >eigen, bekend, welkom <vreemd·, onbekend
...Ik woon hier fijn·. Ik heb leuke· burens. Ik voel me hier thuis.

troosten

(4 ww) aardig· zijn tegen iemand die verdrietig is of pijn heeft, om het verdriet of de pijn minder erg te maken >blij maken, opvrolijken (vrolijk·), steunen
...Zijn dochtertje huilt. Hij troost haar. Hij zingt een liedje voor haar.

trots

(1 bn) fijn·, gelukkig· en tevreden· gevoel over wat je bezit of over een doel· dat je hebt bereikt, als het je is gelukt· om iets groots of moeilijks te doen; je kunt dit gevoel ook voor iemand anders hebben >voldaan, content <schaamte (zich schamen·)

...Ik heb mijn examen gehaald. Ik ben trots op mezelf.

...Mijn zoontje heeft een goed rapport. Hij kan goed leren. Ik ben trots op hem.

uitpraten

(2 ww) door samen te praten een ruzie of probleem oplossen >goedmaken·, bijleggen

...Ze zijn boos op elkaar. Maar ze maken geen ruzie. Ze praten het uit.

veilig

(3 bn) wetend dat er niets ergs kan gebeuren, zonder gevaar of risico, met een kleine kans dat er iets fout gaat >beschermd, zeker, vertrouwd (vertrouwen·), geborgen <onveilig, gevaarlijk

...De ouders zorgen· goed voor hun kind. Het kind voelt zich veilig.

...Er komen geen auto's aan. Ik kan veilig oversteken.

verbaasd

(7 bn) vreemd· vinden dat iets gebeurt, of om iets te zien of horen, omdat je niet had gedacht of verwacht· dat het zou gebeuren, bijv. omdat het plotseling gebeurt >verrast, verwonderd, geschrokken (schrikken·), geschokt

...Waarom kom je vandaag? Ik ben verbaasd. Ik dacht dat we morgen hadden afgesproken.

vergeten

(8 ww) niet meer aan iets denken waardoor je het niet doet of zegt; iets wat je geleerd hebt niet meer weten, het is verdwenen uit je geheugen >nalaten, verzuimen <onthouden, zich herinneren

...Ik wilde koekjes meebrengen. Maar ik ben vergeten ze mee te nemen.

...Wat is dat woord in het Nederlands? Ik weet het niet meer. Ik ben het vergeten.

verlegen

(3 bn) onzeker en bang om iets te zeggen of te doen, dat niet goed durven· omdat je denkt dat anderen dat misschien niet goed vinden >timide, schuchter <los, vrijmoedig

...Iedereen kijkt naar mij. Ik word er verlegen van. Ik durf niets meer te zeggen.

...Ik vind hem leuk·. Maar ik durf niet met hem te praten. Ik ben te verlegen.

vertrouwen

(5 ww) zeker weten van iemand dat hij/zij zal doen wat hij heeft gezegd, het voelt veilig·; iemand geloven; denken dat iemand eerlijk· is, de waarheid zegt, niet liegt; iemand betrouwbaar vinden >rekenen op, zich zeker voelen van <wantrouwen, zich onzeker voelen over

...Hij heeft geld van me gestolen. Ik vertrouw hem niet meer.

vervelend

(8 bn) naar, onprettig gevoel gevend >rot, beroerd, ellendig, hinderlijk <leuk·, prettig, fijn·

...Ik vind het vervelend dat de bus te laat is. Nu kom ik te laat op school.

verwachten

(7, ww) denken dat iets in de toekomst gaat gebeuren >rekenen op, hopen·, wensen, voorspellen

...Hij is heel knap. Ik verwacht dat alle meisjes met hem willen dansen.

...Ik ben verbaasd·. Het is geen vakantie. Ik had verwacht dat je naar school zou gaan.

vreemd

(7 bn) wat je verbaast (verbaasd·), niet verwacht·, niet kent, niet normaal vindt of niet gewend· bent >ongewoon, onbekend, raar, gek, onverwachts <normaal, gewoon, bekend

...De jongen is heel aardig·. Maar hij heeft geen vrienden. Dat vind ik vreemd.

...Mijn zoontje houdt niet van vreemde mensen. Als ik bezoek krijg, gaat hij altijd huilen.

vrolijk

(1 bn) met een goed humeur, wanneer je plezier hebt, zin· hebt om te lachen >blij, opgewekt <verdrietig
...Hij lacht veel. Hij is altijd vrolijk.

woedend

(2 bn) heel boos >kwaad, razend, woest <enthousiast, heel blij
...Ik ben heel erg boos. Ik zou je wel willen slaan. Ik ben woedend op jou.

zichzelf zijn

(1 ww) zijn wie je bent; doen, zeggen en denken wat jij goed en fijn· vindt, niets veranderen aan jezelf ook als anderen dat wel willen
...Ik ben blij met mijn vrienden. Ze vinden mij goed zoals ik ben. Ik kan mezelf zijn.

zin hebben (in, om)

(4 ww) iets graag· willen doen >verlangen om
*...Ik ga wandelen met een vriendin. Ik heb er zin in! Ik vind bewegen leuk·.
 ...Ik heb geen zin in eten. Ik heb geen honger.*

zorg, de (zich zorgen maken)

(3,5 zn) het bang en onrustig· (ongerust) zijn over een probleem, ziekte of iets anders onzeker, onduidelijks of gevaarlijks wat meestal nu bezig is; kan ook betekenen: het zorgen voor· >de angst, de ongerustheid, de bezorgdheid
*...Mijn zoontje is nog steeds ziek. Hij wordt maar niet beter. Ik maak me zorgen.
 ...Het is oorlog in mijn land. Ik maak me zorgen over mijn familie.*

zorgen voor

(5, ww) wat je doet om mensen, dieren of dingen alles te geven wat ze nodig· hebben; vergelijk: de zorg· >verzorgen, helpen, onderhouden <verwaarlozen
*...Hij zorgt voor de planten van de buren. Hij geeft de planten elke dag water.
 ...Ze wast hem, kleedt hem aan en geeft hem eten en drinken. Ze zorgt goed voor hem.*

Heb je vragen of opmerkingen?
Kijk op mijn website www.nicolettedevries.nl
of stuur een mail naar info@nicolettedevries.nl.

Ontwerp, tekst en illustraties:
Nicolette de Vries
info@nicolettedevries.nl
<https://www.nicolettedevries.nl>
[@wijzermetplaatjes](https://www.instagram.com/wijzermetplaatjes)

Wil je deze begrippenlijst of onderdelen ervan verkopen, of op een andere manier commercieel gebruiken of verspreiden? Dat mag alleen als je vooraf schriftelijke toestemming hebt gekregen van Nicolette de Vries.

Copyright ©2020 Nicolette de Vries, Mierlo